

ΜΕΓΑΛΕΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ Η ΑΜΕΡΙΚΗ

- Ποιος ανακάλυψε την Αμερική;
- Μάααα, αυτό το ξέρουν και οι πέτρες:
ο Χριστόφορος Κολόμβος!

Κι όμως, σήμερα υπάρχουν στοιχεία που δείχνουν πως στην αμερικανική ήπειρο είχαν πατήσει πολύ πιο πριν... Κινέζοι θαλασσοπόροι (7 δεκαετίες πριν τον Κολόμβο), οι φοβεροί και τρομεροί Βίκινγκς (500 χρόνια πριν τον Κολόμβο), αλλά και Πολυνήσιοι ιθαγενείς (κάπου 1.000 χρόνια πριν τον Κολόμβο)...!

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ, Η ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥΣ...

**Τι διαφορετικό έγινε με τα ταξίδια του Χριστόφρου Κολόμβου από το 1492 και μετά;
Ο Κολόμβος ήταν σίγουρα ένας τολμηρός θαλασσοπόρος...
αλλά έφτανε μόνο αυτό;**

Την εποχή εκείνη, 15ο και 16ο αιώνα, οι ισχυρές δυνάμεις της Ευρώπης ανέπτυσαν όλο και περισσότερο το εμπόριο τόσο μεταξύ τους, όσο και με άλλες αυτοκρατορίες. Όμως, η Οθωμανική Αυτοκρατορία που είχε πλέον εξαπλωθεί σε μεγάλο κομμάτι της Ασίας μέχρι και την Ευρώπη, εμπόδιζε τις ανταγωνίστριες χώρες να μετακινούνται και να εμπορεύονται όπως πριν. Ισπανία, Πορτογαλία και άλλες χώρες ψάχνουν διαφορετικούς δρόμους για να φτάσουν στην Ινδία και την Κίνα.

ΉΞΕΡΕΣ ΟΤΙ...

Ο Κολόμβος ξεκίνησε το ταξίδι του, με την ελπίδα, κάνοντας ουσιαστικά τον γύρο της γης, να βρει έναν νέο, πιο σύντομο δρόμο για τις Ινδίες; Γι' αυτό και τους ντόπιους, που συνάντησε εκεί, τους ονόμασαν...Ινδιάνους!

Ταυτόχρονα, Ευρωπαίοι έμποροι βλέπουν τη δύναμή τους συνεχώς να αυξάνεται, αλλά διψούν για όλο και περισσότερα κέρδη. Ψάχνουν νέα εδάφη, νέες αγορές. Αλλά και νέες πηγές πλούτου και κοιτάσματα χρυσού ώστε να διογκώσουν τη δύναμη τους. Έτσι, ξεκίνησε μία νέα εποχή, κατά την οποία ευρωπαϊκές χώρες θα δημιουργούσαν αποικίες σε πολλά μέρη του κόσμου.

Εξάλλου, η πρόοδος της επιστήμης και της τεχνολογίας με τα νέα τεχνικά μέσα που προσέφεραν (αστρολάβο, πυξίδα, ναυτικούς χάρτες, караβέλα) όπως και η επιστημονική αντίληψη ότι η γη είναι σφαιρική που εδραιωνόταν όλο και περισσότερο... διαμόρφωναν τις πιο ευνοϊκές προϋποθέσεις για τις μεγάλες ανακαλύψεις.

ΠΟΙΟΙ ΗΤΑΝ ΑΥΤΟΙ ΟΙ... ΙΝΔΙΑΝΟΙ;

Οι αυτόχθονες της Αμερικής δεν ήταν βέβαια «Ινδιάνοι»! Έκαναν όμως κι αυτοί ένα πολύ μακρύ ταξίδι για να φτάσουν εκεί! Σύμφωνα με τους επιστήμονες, η εποίκηση της Αμερικής ξεκίνησε περίπου 10.000 χρόνια πριν από ανθρώπινες φυλές, οι οποίες:

- άλλες κινήθηκαν από τον Νότο προς τον Βορρά, όταν υποχώρησαν οι παγετώνες
- κι άλλες πέρασαν στην αμερικανική ήπειρο από τον Βερίγγειο πορθμό, που τότε ένωσε τη Σιβηρία με την Αλάσκα. Σήμερα το πέρασμα δεν υπάρχει, είναι θάλασσα!

ΗΞΕΡΕΣ ΟΤΙ...

η Αμερική πήρε το όνομά της, όχι βέβαια από τον Κολόμβο, αλλά από έναν άλλο εξερευνητή, τον Ιταλό θαλασσοπόρο Αμέρικο Βεσπούτσι; Ο Βεσπούτσι ήταν ο πρώτος που ισχυρίστηκε ότι ο Κολόμβος δεν είχε φτάσει στις Ινδίες, αλλά σε μια εντελώς νέα - για τους Ευρωπαίους - ήπειρο!

Την εποχή που ο Κολόμβος «πάτησε» στην Αμερική, οι αυτόχθονες αποτελούσαν μεγάλους λαούς, με τους δικούς τους ιδιαίτερους πολιτισμούς:

- Στη **Βόρεια Αμερική** συναντούσε κανείς τους Απάτσι, τους Τσερόκι, τους Τσεγιέν, τους Κομάντσι, τους Νάβαχο, τους Σιού, κ.ά.
- Στην **Κεντρική Αμερική** δέσποζαν οι Μάγια και οι Αζτέκοι.
- Στη **Νότια Αμερική** οι Ίνκας.

Η ΖΩΗ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΥΤΟΧΘΟΝΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΩΝ

Οι αμερικανικοί λαοί του Βορρά διέφεραν πολύ από τους αντίστοιχους του Νότου...

Στον Βορρά ζούσαν σε μικρές κοινότητες που μετακινούνταν συνεχώς, ανάλογα με τις εποχές και τις ανάγκες της φυλής. Δεν ήταν χωρισμένοι σε πλούσιους και φτωχούς, αλλά μοιράζονταν μεταξύ τους ισότιμα τις εργασίες: άλλοι ασχολούνταν με το κυνήγι, άλλοι με τη γεωργία, κλπ. Λάτρευαν τους προγόνους τους, τα «πνεύματα» και τη φύση, με την οποία ζούσαν αρμονικά και με σεβασμό.

Αντίθετα, στην Κεντρική και Νότια Αμερική, οι αυτόχθονες λαοί έχτισαν μεγάλες αυτοκρατορίες. Η αυτοκρατορία των Ίνκας, το 1500, εκτεινόταν σε 2.000.000 τ.κλμ. και είχε 10.000.000 κατοίκους! Είχαν μεγάλες πόλεις με εντυπωσιακά κτίρια. Φανταστείτε πως η πρωτεύουσα των Ίνκας, Κούσκο, είχε τότε διπλάσιο πληθυσμό από το Παρίσι! Οι λαοί αυτοί ζούσαν σε κοινωνίες χωρισμένες με βάση τον πλούτο: με βασιλιάδες και αυτοκράτορες στην κορυφή και αγρότες, εργάτες, αλλά και σκλάβους στη βάση.

ΉΞΕΡΕΣ ΟΤΙ...

από τους Ινδιάνους «μάθαμε» το καλαμπόκι, την πατάτα, το κακάο, το βαμβάκι, τον καπνό, το άλογο και το γουρούνι;

Η ΕΙΣΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΡΑΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΚΑΤΑΚΤΗΤΩΝ

Όταν οι Ευρωπαίοι έφτασαν στις ακτές της Αμερικής οδηγούμενοι από τη δίψα τους για κέρδη, δεν κουβαλούσαν βέβαια μαζί τους λουλούδια, αλλά τουφέκια και κανόνια...

Η αρπαγή της γης και του πλούτου της «νέας ηπείρου» έγινε μέσα από φωτιά και σίδηρο...

Στον Νότο, οι «κονκισταδόρες» (= κατακτητές, στα Ισπανικά) διέλυσαν την πανίσχυρη αυτοκρατορία των Ίνκας σε λίγα μόλις χρόνια... Πως; Έστρεψαν τις διάφορες φυλές τη μία εναντίον της άλλης, διέδωσαν αρρώστιες που έφεραν από την Ευρώπη και στις οποίες οι ντόπιοι δεν είχαν αναπτύξει φυσικές άμυνες και βέβαια με τα όπλα τους...

Στον Βορρά, οι Ευρωπαίοι κατακτητές εκτόπιζαν τους ντόπιους λίγο - λίγο από τη γη τους, άλλοτε με την πανουργία κι άλλοτε με τα όπλα. Έτσι, ο πληθυσμός των Ινδιάνων μειώθηκε δραματικά.

Στη Βόρεια Αμερική την εποχή που πάτησε το πόδι του ο Κολόμβος

Στα τέλη του 19ου αιώνα

ζούσαν

5 - 10 εκατομύρια

Ινδιάνοι

απέμειναν

238 χιλιάδες

Ινδιάνοι

Είπαν... αποφθέγματα και παροιμίες των «Ινδιάνων»

«Είναι προτιμότερο να έχετε λιγότερες βροντές στα λόγια και περισσότερες αστραπές στα κέρια»

Απάτσι

«Αυτός που έχει το ένα πόδι στο κανό και το άλλο στη βάρκα, θα πέσει στο ποτάμι»

Τουσκαρόρα

«Όταν γεννηθήκατε, κλαίγατε και ο κόσμος πανηγύριζε. Ζήστε τη ζωή σας έτσι ώστε όταν πεθάνετε, ο κόσμος να κλαίει κι εσείς να πανηγυρίζετε»

Τσερόκι

«Κανείς δεν μπορεί να πουλήσει τη γη πάνω στην οποία περπατούν οι άνθρωποι»

Τρελό Άλογο, Σιού

«Τα πλούτη δε θα μας έκαναν καλό. Δεν θα μπορούσαμε να τα πάρουμε στον άλλο κόσμο. Δεν θέλουμε πλούτη. Θέλουμε ειρήνη και αγάπη»

Κόκκινο Σύννεφο, Σιού

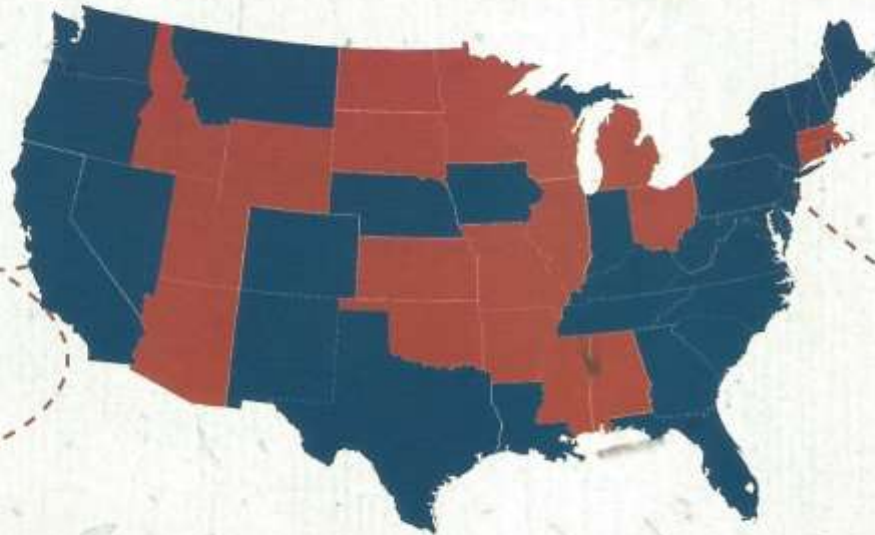
«Πριν έρθουν οι λευκοί αδερφοί μας για να μας εκπολιτίσουν, δεν είχαμε φυλακές. Και γι' αυτό δεν είχαμε παρανόμους. Δεν είχαμε κλειδαριές ή κλειδιά ανάμεσά μας και γι' αυτό δεν είχαμε κλέφτες. Όταν κάποιος από εμάς ήταν φτωχός και δεν μπορούσε να έχει ένα άλογο, μια σκηνή, μια κουβέρτα, εμείς, σε αυτή την περίπτωση, θα του το προσφέραμε ως δώρο. Παραήμασαν απολίτιστοι για να δώσουμε σημασία στην ατομική ιδιοκτησία. Δεν είχαμε κανενός είδους κρήματα, επομένως, η αξία του ανθρώπου δε μετριόταν ανάλογα με τα πλούτη του. Δεν είχαμε γραπτούς νόμους, δικηγόρους, πολιτικούς άρχοντες να εξαπατούμε ο ένας τον άλλο. Ήμασαν πράγματι σε τόσο κακή κατάσταση πριν έρθουν οι λευκοί άνθρωποι που δεν μπορώ να καταλάβω πως τα βγάζαμε πέρα χωρίς αυτά τα βασικά πράγματα, που (όπως μας λένε) είναι τόσο απαραίτητα σε μια πολιτισμένη κοινωνία.»

Ήρμεο Ελάφι, Λακότα

ΉΞΕΡΕΣ ΟΤΙ...

περισσότερες από τις μισές πολιτείες των ΗΠΑ έχουν «ινδιάνικα» ονόματα;

Αλαμπάμα = ξέφωτο του δάσους
Αλάσκα = χερσόνησος
Αριζόνα = μικρές πηγές
Άρκανσο: από την ομώνυμη φυλή που κατοικούσε στην περιοχή
Κονέκτικατ = κατά τον μεγάλο ευρύ ποταμό
Αϊντάχο = φυλή του Σολωμού
Ιλινόις: από το «ιλινιουέκ» = άνθρωποι
Κάνσας: από την ομώνυμη φυλή που κατοικούσε στην περιοχή
Μασαχουσέτη = πέρα από τον μεγάλο λόφο

Μίσιγκαν = μεγάλη λίμνη
Μινεσότα = λευκό νερό
Μισσισίπι = μεγάλο νερό ή πατέρας των νερών
Μισούρι = πόλη των μεγάλων κανό
Οκάιο = όμορφο
Οκλακόμα = κόκκινος λαός
Ντακότα = φίλοι ή σύμμαχοι
Γιούτα = άνθρωποι που ζουν ψηλά στα βουνά
Γουισκόνσιν = χώρα του κάστορα
Γουαϊόμινγκ = στη μεγάλη πεδιάδα

Τα καράβια των ανακαλύψεων: η караβέλα

Η караβέλα ήταν δημιούργημα των Πορτογάλων με επιρροές από τις ναυπηγικές τεχνικές των Μουσουλμάνων που είχαν εξαπλωθεί πριν στην Ιβηρική Χερσόνησο. Είχε συνήθως τρία κατάρτια, από τα οποία το μεσαίο ήταν το μεγαλύτερο και τριγωνικά πανιά. Ήταν σχετικά πλατύ σκάφος, με πολλούς αποθηκευτικούς χώρους, που κωρούσαν μέχρι πενήντα τόνους εμπορεύματα. Γρήγορο, ελαφρύ και εύκολο στους χειρισμούς πλοίο, γι' αυτό μπορούσε να το χειριστεί και ολιγομελές πλήρωμα. Τα πλεονεκτήματα αυτά είχαν ως συνέπεια να το προτιμήσουν οι θαλασσοπόροι στις εξερευνητικές τους. Δύο από τα τρία πλοία του Κολόμβου, τα «Νίνια» και «Πίντα», με τα οποία απέπλευσε στις 3 Αυγούστου 1492, ήταν караβέλες.

Η λέξη «καράβελα» προέρχεται από την αρχαία ελληνική λέξη «κάραβος» = καράβι και την πορτογαλική λέξη «vela» = ιστίο.